

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi EKP büroo, direktiooni, ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 23 Neljapäeval, 29. septembril 1960 XII aastakäik

UUS LABORATOORIUM

Automaatika ja telemehaanika kateedrit võib peaaegu nimetada noorimaks meie instituudis, sest ametlikult alustas kateeder oma tegevust alles 12. mail k. a. Juba sellel õppeaastal annab instituut esimese lennu insenere-automaatikuid ja järelkasv nendele on küllalt suur nii stantsionaarses kui ka mittestantsionaarses osakonnas. Kõik see tingib kateedri laboratoorse baasi kiiret organiseerimist.

Kateedri eraldati laboratooriumideks esialgselt kaks ruumi, mis aga edaspidi sellise automaatika eriala üliõpilaste arvu juures jääb paratamatult väheseks, kuna ühes ruumis tuleb hakata läbi viima laboratoorseid töid neljas kuni viies erinevas õppeaines.

Suvekuudel teostati installatsioonitööd ja ruumide remont. Kui algas laboratooriumide tehniline sisustamine, siis tuli abiks ka rida õpperühma AA-59 üliõpilasi. Esile võiks tõsta üliõpilasi A. Alasood ja J. Ummerit, kes kohusetundlikult suhtusid oma tööülesannetes mitmesuguste seadmete valmistamisel.

Praegusel momendil on suur abi õpperühma AA-79 üliõpilastest, kes on suunatud ühiskondli-

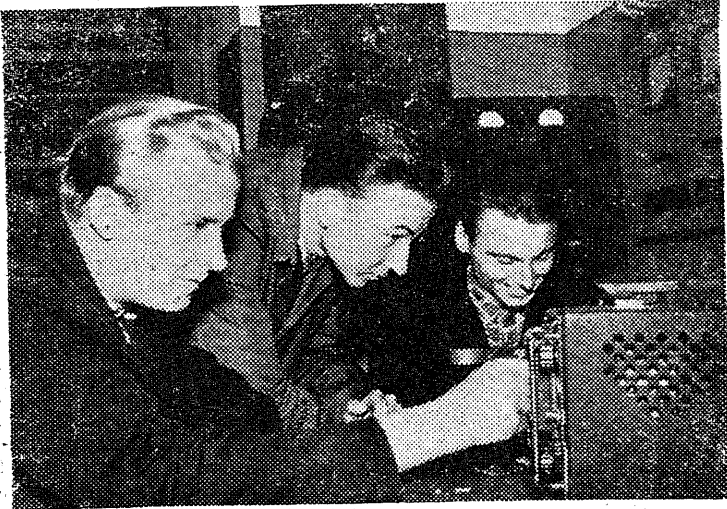
kule tööle automaatika laboratooriumidesse. Tahaksin märkida üliõpilaste Kaljuste, Odratsi jt. tublit tööd.

Laboratooriumi sisustuse ja aparatuuri muresemiseks on tehtud palju kateedri liikmete poolt.

Pidurdavaks tingimuseks tuleb pidada asjaolu, et kuni tänaseni ei ole korda saadud kateedri ruumi ja seda just majandusosakonna ükskõikse suhtumise tõttu. Kui kõigist kitsaskohtadest oldi juba üle, alustati 1. septembril tulevase kateedri ruumi remondiga, mis on aga tänaseni lõpetamata. See asjaolu koormab üle praegused laboratooriumiruumid.

Lootkem, et ka see olukord lõpuks laheneb. Kui majandusosakond kindlustab remondi lõpetamise lähematel päevadel, siis võib öelda, et automaatika ja telemehaanika kateedri laboratooriumid kindlustavad õppetöö läbiviimise eeloleval õppeaastal. Loomulikult jätkub aga laboratooriumide sisustamine pidevalt uute ajakohaste seadmetega.

J. PETERSON,
automaatika ja telemehaanika kateedri laboratooriumide juhataja

Automaatika laboratooriumis valmistatakse seadmeid ka mitmesugustele tööstustevõtetele.

Pildil: Laboratooriumi juhataja J. Peterson (vasakul) ja üliõpilased J. Odrats ning E. Kaljuste proovivad tehase «Männiku» jaoks valmistatud automaatregulaatoreid.

R. Eendra foto

Rohkem kui 1000 avaldust

Iga aastaga suureneb nende noorte arv, kes soovivad jätkata oma haridusteed kõrgemates õppeasutustes.

Paljud õpimulised tulevad otse koolipingist, kuid väga palju on ka neid, kes on omandanud keskhariduse juba aastaid tagasi. Mitmendat aastat korraldab Tallinna Polütehniline Instituut neile 9-kuulise ettevalmistuskursused, kus töötatakse läbi vastuvõtuksamite materjal.

Sel aastal on huvi kursuste vastu eriti elav. Esitati üle 1000 avalduse. Avalduste põhjal võib öelda, et suurt huvi tuntakse automaatika ja telemehaanika vastu, sest seda soovi sisaldab peaaegu iga kolmas avaldus. Ka ehitusinseneri kutse meelitab paljusid. Arvukalt on ka neid, kes sel aastal üritasid instituuti astumist, aga teadmistest jäi vajaka.

Mitmed tehased ja ettevõtted suunavad oma töötajaid ettevalmistuskursustele päris massiliselt. Nii suunab Tallinna Ehitustrust kursustele 70 inimest, «Eesti Tööstusprojekt» 33 inimest. Palju töötajaid on ka raadiotehasest «Punane Ret», tehase «Volta» jne.

Sel aastal õpivad meie ettevalmistuskursustel ka need, kes kavatsevad järgmisel aastal astuda meie maa teistesse kõrgematesse õppeasutustesse Moskvas, Leningradis, Kaliningradis, Tartus ja mujalgi. Loodame, et kursustest osavõtjate ja õppejõudude ühiste pingutuste tulemusena võivad paljud töötajad järgmisel sügisel jätkata oma õpinguid üliõpilastena.

M. NÖMMIKSAAR,
TPI ettevalmistuskursuse juhataja

Meie juubilare augustis ja septembris

Professor HEINRICH LAUL

5. augustil sai 50-aastaseks üks meie silmapaistvamaid ehitusinseneri, professor H. Laul.

H. Laul alustas praktiliselt inseneritegevust juba esimestel üliõpilasaastatel. Ta projekteeris Pärnu rannahotelli ja -kohviku konstruktiivse osa, hotelli «Palace» kandekonstruktsiooni jne. Majanduslike raskustega võideldes lõpetas ta Tallinna Tehnikaülikooli 1939. a. sügisel.

Nõukogude võimu esimesel aastal töötas H. Laul Tallinna Linna Kommunaalmajanduse Osakonnas peainsenerina. Saksa okupandid saatsid aga H. Laulu koonduslaagrisse.

Pärast Eesti NSV vabastamist Nõukogude Armeepoolt lõi juubilari sõjahaavade likvideerimisel jälle täie jõuga kaasa. Purustatud sildade asemele projekteeris ta paari aasta jooksul kümme-kond uut maantee- ja raudteesilda, lahendas rea tehniliselt komplitseeritud probleeme «Estonia» kontserdisaali ja teatrihoone taastamisel.

Kogenud insenerina kutsuti H. Laul tööle Tallinna Polütehnilise Instituuti. 1947. aastal kaitses ta tehniliste teaduste kandidaadi väitekirja.

Alates 1949. aastast töötab H. Laul ehituskonstruktsioonide kateedri juhatajana. 1955. a. kaitses juubilari

doktoriväitekirja. Aasta hiljem anti talle ehituskonstruktsioonide eriala professori nimetus.

Professor H. Laulu poolt välja töötatud praktiline meetod raudbetoonkoorikute projekteerimiseks nn. nihkejõudude aproksimatsiooni meetod, on tunnustuse leidnud ka väljaspool Nõukogude Liitu — Bulgaarias, Hiinas. Tunnustatud raudbetoonkonstruktsioonide eriteadlasena võtab prof. H. Laul osa üleüldise pingebetooni kasutamise komisjoni ja raudbetoonkonstruktsioonide uute vormide väljatöötamise komisjoni tööst, tal on tihedad sidemed Moskva ja Leningradi uurimisasutustega.

Professor H. Laul juhivad Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu Tehnilis-Ökonoomilise Nõukogu ehituse ja ehitusmaterjalide sektiooni tööd ning on samal ajal mitme teise ehitusalase nõukogu liige. Aktiivselt võttis professor H. Laul osa ka Tallinna uue laululava loomisest.

Küpsesse meheikka jõudmise puhul palju jõudu, energiat ja uusi julgeid mõtteid.

TÖÖKAASLASED

Dotsent OSKAR SILDE

Märkamatu mõõdukas tagasihoidliku töömehe Oskar Silde 60. a. juubel.

Juba varakult avaldus Oskar Silde huvi teadmiste ja tarkuste vastu. Töötades assistendina Tartu Tähetornis võttis ta osa optiliste instrumentide konstrueerimisest Tartu Tähetorni ekspeditsioonile Päikese varjutuse vaatlemiseks Gällivares 1928. a.

Olude sunnil ei saanud ta jätkata töötamist teadusliku alal Tartu Tähetornis, vaid pidi siirduma Kärdlasse koolijuhatajaks, hiljem Tallinnasse G. Adolfi gümnaasiumi matemaatika ja füüsika õpetajaks. Sügisel 1944. a. kutsuti O. Silde TPI matemaatika ja teoreetilise mehaanika kateedri assistendiks. Siin hakkas ta varsti tegelema teaduslike probleemidega esmajoones arvutusteooria alalt, siis vertikaalteljelise tuuleturbiini aerodünaamika, milliste tööde lõpptulemused ilmusid trükis. 1955. a. kaitses ta füüsika-matemaatikateaduste kandidaadi kraadi teaduslikuks väitekirjaga teemal «Üldises

ses ta füüsika-matemaatikateaduste kandidaadi kraadi teaduslikuks väitekirjaga teemal «Üldises

tatud ruumtuletistest». Mainitud probleemide kõrval on tema tähelepanu keskpunktis olnud relatiivsusteooria ja ühtse välja teooria, millega ta tegeleb ka praegu. Nendel teemadel on ta esinenud paljude ettekannetega ja artiklitega. Laiem üldsus teab sm. O. Silde't aga kui lektorit Maa kunstlikest kaasteltest. Meie instituudi peres tuntakse juubilari, kes sündis 25. augustil 1900. a. Käinas kehviktalupidaja pojana, kui head hiidlase huumoriga lektorit. Suure vastutulelikkusega on ta alati andnud konsultatsioone nii meie instituudi perele kui ka väljaspool seda.

Soovime teoreetilise mehaanika kateedri juhatajale, dotsent O. Sildele head tervist ja palju energiat kauaseks töötamiseks sellel inseneridele nii vajalikul alal.

TÖÖKAASLASED

Professor HUGO RAUDSEPP

17. septembril k. a. tähistas üks meie instituudi kollektiivi kauaegsemaid liikmeid, organilise keemia ja toiduainete tehnoloogia kateedri juhataja, professor, keemiateaduste doktor Hugo Raudsepp oma 60. sünnipäeva.

Juubilari sündis 1900. a. Viljandimaal põlluharija perekonnas. 1926. a. lõpetas H. Raudsepp Tartu Ülikooli matemaatika-loodusteaduskonna keemiaosakonna ning asus seejärel tööle sama õppeasutuse juures. 1936. aastal tuli H. Raudsepp Tartust vastloodud Tallinna Tehnikaülikooli — praegusse Tallinna Polütehnilise Instituuti, kus ta alates 1950. aastast töötab kateedri juhatajana.

Professor H. Raudsepp on väljapaistvaid teeneid meie instituudi keemia-mäeteaduskonna organiseerimisel ja selle teadusliku palge kujundamisel. Rääkides meie vabariigi tähtsaimast maavarast — põlevkivist — ei saa mööda minna ühe selle ala suurima eriteadlase, professor H. Raudsepa tööst põlevkivi-keemia valdkonnas. Tänu juubilari aastatepikkusele uurimistööle on käesoleval ajal selgitatud

terve rida põlevkivi orgaanilise osa struktuure, põlevkiviõli fenoolide koosseisu ja teisi probleeme käsitlevaid küsimusi.

Ülalnimetatud küsimuste kohta on professor H. Raudsepa sulest ilmunud üle 60 teadusliku töö.

33-aastase tegevuse kestel meie vabariigi kõrgemates õppeasutustes on professor H. Raudsepp pälvinud kõrge tunnustuse kui silmapaistev pedagoog. Enamik meie vabariigis töötavatest keemiainseneridest on omandanud oma esimesed teadmised orgaanilise keemia teooria ja praktika valdkonnas professor H. Raudsepa juhendamisel.

Rohkesti teeneid on H. Raudsepal ühiskondlikus töös. Ta võtab pidevalt osa mitmete komisjonide tööst, millised vaatavad läbi meie vabariigi keemiatööstuse arendamise plaane, maavarade komplekse kasutamise võimalusi jne. Professor H. Raudsepp on Üleüldise D. M. Mendelejevi nimelise Keemiaseltsi juhatusse liige ja üks ülalnimetatud seltsi eesti osakonna organiseerijaid.

Soovime juubilarile õnne ja edu veel paljudeks aastateks tema viljakas teaduslikus ning pedagoogilises töös.

TÖÖKAASLASED

Õnnitleme

EVI NÄPPOT
ja
AVO PAALI

abiellumise puhul!

«Tallinna Polütehniku» toimetus

Õpperühma KS-92 üliõpilased õnnitlevad rühmakaaslast

TIIA VAREST

ja

FRIEDEBERT KRÖNSTRÖMIT

ühise elutee algusel!

